

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

Jesus siger:
Kom, alle jer, der arbejder hårdt og
er tyndet af bekymringer.
I kan hvile ud hos mig.
Tag min byrde på jeres skuldre, og lær af
mig, for jeg er beskeden og tålmodig.
Så får I ro i sjælen. Min byrde er god,
og den er let at bære.

Matthæusevangeliet 11,28-307

Ny forstander på Solgården

Tidligere efterskolelærer og missionær Søren Andersen overtager forstanderkontoret 1. januar

AF KARIN BORUP RAVNBORG

Fra 1. januar 2021 er der igen en Andersen på forstanderkontoret på Luthersk Missions efterskole Solgården i Tarm.

Skolens bestyrelse har nemlig ansat Søren Andersen, Tarm, der er bror til tidligere forstander Kristian Andersen, som sidste sommer forlod posten efter 20 år for at blive familiekonsulent i LM.

Efter Kristian Andersens afgang var Claus Pihl ansat som forstander, indtil han efter et halvt år blev sygdommeldt og stoppede 1. maj.

Peter Jensen, der er konstitueret forstander, bliver nu efter eget ønske igen viceforstander i tæt samarbejde med den nye forstander.

Søren Andersen er et kendt ansigt i LM, hvor tidligere har været ungdomssekretær, og fra 2001-2008 var han udsendt sammen med sin hustru Majbritt som missionær i Peru.

Efterfølgende har han været lærer på Sædding Efterskole i otte år, og er lige nu souschef i Blå Kors Genbrug. I sin fritid har han været aktiv både som forkynder og som teenklubleder gennem mange år.

"Jeg glæder mig til at vende tilbage til efterskoleverdenen og møde eleverne med verdens bedste budskab, som fortæller, at de har uendelig værdi," siger den nye forstander.

Han håber og ønsker, at han sammen med skolens ansatte må være med til at sikre, at Solgården også i fremtiden må være en attraktiv og tydelig kristen efterskole.

Der er lige nu omkring 70 tilmeldte elever til det kommende skoleår.

FOTO: SOLGÅRDEN

Ny EU-strategi kan indskrænke frihedsrettigheder

LGBT-personer, der ønsker at leve efter klassisk kristen seksualitet, risikerer at blive glemt

ISTOCKPHOTO

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Kampen mod diskrimination af LGBT-personer blev 12. november en af EU's strategiske satsninger. I de kommende fem år skal der udformes love, der modvirker diskrimination og fremmer lige rettigheder.

Sådan lyder det i en presmeddelelse fra Europa-kommissionen. Her opfordrer europakommissær for ligestilling, Helena Dalli, de medlemslande, der ikke har en strategi for inklusion af LGBT-personer, til at tage fat på arbejdet.

Planen kan skabe stor debat i EU, der er splittet mellem vest og øst i spørgsmålet om synet på LGBT-personer. Det kan også vise sig at være et slag mod ytrings- og religionsfrihed og retten til at opdrage sine børn efter egen overbevisning.

Indskrænker rettigheder
Det var ventet, at EU ville indføre LGBT-rettigheder som en strategisk satsning. Det fortalte præsident Ursula von der Leyen nemlig i sin Unionens Tilstand-tale i september.

En række EU-lande har i de seneste år forbedret ret-

tighederne for LGBT-personer på flere områder. De gode intentioner om frihed fra vold og diskrimination er dog også fulgt op med love, der omdefinerer betydningen af ægteskabet og stærkt begrænser det synspunkt, at homoseksuel sex ikke er foreneligt med et liv efter bibelske principper.

Flere lande har således indført et forbud mod såkaldt omvendelsesterapi, der i nogle tilfælde også er et forbud mod sjælesørgisk hjælp til homoseksuelle, der ønsker at leve afholdende. Også i Danmark overvejes et lignen-

de forbud, der i princippet indskrænker rettighederne for LGBT-personer med et klassisk kristent syn på seksualitet.

Ingen definition

Den nye strategi understreger, at der er et behov for at integrere et LGBT-perspektiv i alle EU-politikker og EU-støttede programmer.

Strategien understreger ligeledes, at diskrimination imod LGBT-personer må udryddes og er imod de grundlæggende værdier i EU. Der er dog ingen definition af, hvad der ligger i begrebet diskrimination.

Stopper efter 29 år i LM

Med udgangen af november stopper Carsten Skovgaard-Holm i LM efter knap 30 års ansættelse. Den 1. december begynder han i stedet som administrationschef ved Kingos Kirke på Nørrebro i København.

Carsten Skovgaard-Holm har haft en række forskellige ansættelser i LM siden han begyndte i 1991. I en årrække har han været en central del af LM's ledelsesteam som vice-

generalsekretær og leder af LM's missionsteam. Tidligere har han haft titel af national chef, landssekretær, redaktør og afdelingssekretær på Bornholm.

Det var i Carsten Skovgaard-Holms tid som redaktør, at Missionsvennen blev relanceret som *Tro & Mission*. Senest har han arbejdet som udviklingskonsulent i LM.

Han har desuden skrevet en række bøger og lagt et stort frivilligt engagement i LM som prædikant i årenes løb.

"Gennem sine mange år i LM har han ydet en stor, samvittighedsfuld, loyal og dygtig indsats i de mange forskellige stillinger, han har haft, og det er der grund til at sige en stor tak for!" udtaler vicegeneralsekretær Birger Reuss Schmidt.

nlm

Fem nye prædikanter i Vestjyllands Afdeling

Ved afdelingsmødet i LM-Vestjylland den 2. november blev fem nye prædikanter kaldet i afdelingen.

To af dem er stadfæstelse af kaldelse fra en anden afdeling i forbindelse med, at de er flyttet til Vestjylland, fortæller afdelingssekretær Dan Hessellund.

Det drejer sig om:

- Mathias Richard Jepsen-Hansen, 28 år, præst i LM-Kirken i Skjern samt specialestuderende i teologi på Københavns Universitet.
- Filip Thorlund Eriksen, 27 år, lærer på Markusskolen i Esbjerg.
- Bjarke Nørholm Pihl, 39 år, handelsgymnasielærer i matematik i Esbjerg.
- Martin Haahr, 35 år, præst i LM Kirken Herning.
- Ejnar Landkildehus, 52 år, skoleleder på Ølgod kristne friskole.

kl

LMBU's landsleder stopper

Landsleder for LM' Børn og Unge Lars B. Larsen har meldt til LMBU's bestyrelse, at han ønsker at stoppe med udgangen af april 2021. LMBU's ledelse er derfor gået i gang med at se sig om efter en ny landsleder.

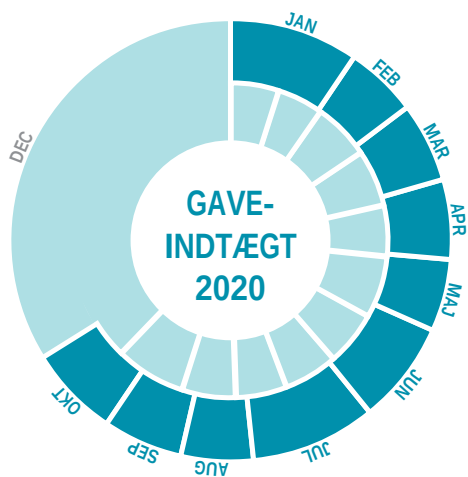
Lars B. Larsen har været ansat i LMBU siden 2013. I begyndelsen som leder for fusionen af LMU og LM's børnearbejde og efterfølgende

som leder med det daglige ansvar for drift og udvikling af organisationen.

"Fra LMBU's bestyrelse vil vi gerne sige tak til Lars for det store arbejde, han har gjort for LM's børn og unge. Særligt som personaleleder i en organisation, hvor vi har haft en del personaleforandringer i årenes løb, som leder af fusionen i 2013 og for det store arbejde, han har lagt i løbende at forme LMBU. Senest med vores satsning på et nyt undervisningsmateriale for børn og juniorer, der skal være med til at skabe discipelskab og Jesus-glæde i børnehøjde," siger LMBU's formand Magnus Haahr Nielsen.

Han beder om forbøn for, at LMBU må få den rette afløser til stillingen.

nlm

Vi er på vej ind i et nyt år, hvor vi får lov at se og mærke, at Gud hørte vores bøn om flere missionærer at sende. Vi bad om fem og fik syv missionærenheder. Og nu skal de lønnes. Derfor har vi brug for øget økonomisk støtte – fremadrettet, men også nu.

I løbet af oktober rundede vi ti millioner kroner i gaveindtægter og er dermed fortsat godt på vej. Tusind tak for mange gode gaver indtil nu. Vi mangler kun 5.5 millioner kroner i årets to sidste måneder for at nå gavebudgettet i 2020 på 16,1 millioner kroner.

Med en god gave i november og december vil vi komme godt fra start i 2021. Missionærerne er fundet og er godt på vej – nu skal der også komme penge, så arbejdet med udbredelsen af evangeliets livgivende budskab kan fortsætte.

Resursechef Johnny Lindgreen

ESSENS ►

Giv seks kroner mere, så lykkes det

AF HENRIK P. JENSEN
LANDSFORMAND
HPJ@DLM.DK

For knap to år siden udsendte vi en opfordring til at være med til at bede om fem nye missionærer i 2019. Jeg oplevede, at det bedemne tog LM'erne virkelig til sig. Flere steder, hvor jeg var som prædikant, blev der bedt konkret om det. Nu – knap et år efter bedeåret – kan vi proklamere, at Gud havde givet bønnesvar. Vi havde ikke bare fået fem, men syv nye missionærenheder.

Det var først og fremmest en stadfæstelse af Guds løfter til os om, at når vi beder Høstens Herre om at sende arbejdere ud til sin høst, så er det en bøn efter Guds hjerte og en bøn, han gerne opfylder. Derfor kan vi også med glæde opfordre alle til at være med til at takke Gud for bønnesvar og nye missionærer.

Jeg er ikke spor i tvivl om, at det ikke var tilfældigt, at vi fik mere end, hvad vi havde frimodighed til at bede om. Jeg tror, at det ekstra bønnesvar er Guds opfordring til os om ikke at blive modløse og hans måde at vise os sin trofasthed på. Gud vil mission. Det er en opmuntring og et kald til at fortsætte bønnen om, at Gud vil sende os flere medarbejdere til sin høst. Det

får vi også brug for i de kommende år, og derfor må vi være trofaste.

Men jeg tror, at Gud vil sige mere end det. Det må også betyde, at Gud ikke bare sender arbejdere til sin høst, men at han også sender givere. Når Gud kalder os til at bede, kalder han os også til at arbejde og stå bag dem, han sender. Gud kaldte os ikke bare til at bede, men også til at give.

De ekstra missionærer øger nemlig behovet for flere gaver til LM's landskasse.

Hvis alle dem, der i dag giver til LM's landskasse, hver bare giver seks kroner mere for hver 100 kroner, de i forvejen giver, så lykkes det at samle de ekstra penge ind. Mere skal der ikke til. Det perspektiv hjalp mig og konen til at sige, at så kan vi

også. Den bedste julegave, LM kan få i år, er givere, som allerede nu får deres gavebrev eller fast giver-aftale ændret, så det her får virkning fra årsskiftet til 2021.

En anden mulighed er, at vi bare skal have en giver mere for hver 16 givere, vi i dag har til landskassen. Hvis du har lyst til at hjælpe til med det, er det også en lifligt duftende gave. Vi har brug for hjælp. Det er vores håb, at der rundt om i landet er mange, som ihærdigt vil hjælpe til, så vi i løbet af det næste års tid får et vedvarende løft af vores gaveindtægter.

Jeg håber, I vil være med til at øge lovsangen til Gud og vores herlige frelser, så vi i 2022 må lovprise Gud for også at have sendt os givere til sin høst.

tro & mission

Udgiver

Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60
E dlm@dlm.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15
(onsdag dog 11.15-15)

Tryk OTM Avistryk Herning-Ikast
Oplag 2.700.
ISSN 1601-975X
Tro & Mission (online)
ISSN 2446-4147

Kode til netudgave

m20204 for 4. kvartal 2020
o20203 for 3. kvartal 2020

Bibelcitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Redaktion

T 48 20 76 80
E tm@dlm.dk
Nicklas Lautrup-Meiner, ansv. red.
E nlm@dlm.dk
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Idee og artikelforslag modtages gerne.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.

Abonnement

Danmark: 425 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 200 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 525 kr. pr. år.
Netabonnement: 200 kr. pr. år (unge under 30 år: 110 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer

Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 24. november 2020.
Grundpris: Kr. 10,10 pr. spalte-milimeter
Småannoncer kun for private: 130 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift).
Derefter 6,50 kroner pr. ord.
Max. 50 ord i alt.

Støt LM

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

KRISTOFFER H. ENEVOLDSEN ►► Ja, jeg ærgrer mig over artiklen om CrossYoga, men det betyder ikke, at jeg ikke kan værdsætte et flot og godt magasin.

Livsglæde i fokus i årets julemagasin

Gribende historier om liv, død, omvendelse og den gode hverdag præger 24:12

AF KARIN BORUP RAVNBORG

Det handler om livsglæde fra første side. Ikke karak-melliseret juleidyl, men ægte glæde over et liv i Guds hånd. Luthersk Mis-sions julemagasin 24:12 er endnu engang på gaden med spændende artikler og et lækkert og imødekom-mende layout.

Magasinet bruges af mange i både LM og IM som julegave til naboer, kolleger og venner, der ikke kom-mer i kirke og missionshus. Målet er at skabe eller øge en interesse for den kristne tro. I år er der allerede solgt 15.700 eksemplarer – til trods for, at mange traditio-nelle julearrangementer er corona-aflyst.

Hovedartiklen er et inter-view med færdsselsbetjen-ten Vlado Lentz, kendt fra Politijagt på Kanal 5, som blev kristen for ni år siden. I artiklen fortæller han, hvor-dan troen har givet ham et helt nyt perspektiv på

livet – også når han er på arbejde.

Var død i ti minutter
Den nok mest gribende hi-storie er interviewet med

den 47-årige finansmand, som fik hjertestop en regn-våd junidag sidste år og var død i ti minutter, inden ho-spitalspersonalet fik ham genoplivet. Ikke mindst hans

stærke nærdødsoplevelse af en engel, der giver ham lov til at vende tilbage til livet, gør stort indtryk.

Måske lidt makabert i et julemagasin. Men et tydeligt

vidnesbyrd om familiens tak for livet og menighedens in-tense forbøn.

Har man ikke allerede fået juleknasen galt i halsen, får man det måske ved at

læse artiklen om nigerian-ske sexslaver i København. Så er det godt, der er akti-vister som 69-årige Karin Kjærgaard, der kæmper for disse kvinders ret til et vær-digt liv.

Hvad er et godt liv?
Magasinet giver nutidsdan-skeren et indblik i, hvordan helt almindelige menne-skers tro på Gud får betyd-ning for den måde, de priori-terer deres liv på.

Man kan læse om en fa-milie på fem, der trak stik-ket et halvt år for at rejse til den anden side af jorden og hjælpe fattige i Fiji. Eller et forældrepar med klare ram-mer for familiens brug af telefoner, tablets og tv.

Som ekstra krydderi er tilsat en gennemgang af Fa-dervor, skabeloner til engle, øvelser med bøn i bevægel-se og refleksioner over nogle af julens kendte og elskede salmer.

Køb magasinet for 49,95 på lohse.dk.

24:12-artikel om CrossYoga vækker debat

LM's generalsekretær medgiver, at ordet yoga kan give forkerte associationer, men mener ikke, artiklen bør stå i vejen for bladets missionerende formål

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

I LM i Mørkøv har man delt magasinet 24:12 ud, så læn-ge Egon Nielsen kan huske. Men i år vil den tidligere for-mand ikke dele bladet, der udgives af LM og IM, ud.

"Artiklen om CrossYoga skal overhovedet ikke være i 24:12. Vi må komme til Gud i Jesu navn og ikke i eller på grund af bestemte kropslige eller religiøse øvelser. Derfor

mener jeg, CrossYoga åbner for noget, der vil spærre ve-jen til Gud."

Heller ikke tidligere Tanza-nia-missionær Peter Olof-son ønsker at dele 24:12 ud i år, som han ellers plejer. I et læserbrev skriver han, at man med dette nummer af 24:12 forfører mennesker.

Et magasin, der skal interessere
Kritikkens omdrejnings-punkt er en kort artikel i 24:12 om konceptet Cross-Yoga, som kaldes "moderne yogabevægelser med et kristent udgangspunkt." I artiklen bliver der lagt af-stand til den klassiske yoga. Det er væsentligt for 24:12's redaktør Rikke Holst Vigi-lius, der er overrasket over reaktionen.

"Det er et lille tema med to eksempler, hvor af det ene handler om CrossYoga. Vi har taget temaet op, fordi emnet er oppe i tiden, og vi gerne vil lave noget, som folk kan identificere sig med. Vi er optaget af at lave et blad, som vi kristne kan dele ud til naboer og kol-leger, som ikke kender så meget til kristendom."

Hun understreger også, at artiklen tydeligt skriver, at det handler om bevægel-ser med fokus på Kristus og ikke om oprindelig yoga.

"Vi har nogle meget an-svarlige medlemmer af re-daktionen, og det var hele redaktionens vurdering, at denne artikel skulle med. Jeg synes, 24:12 skal af-spejle bredden i den del af den kristne kirke, vi tilhører,

og at der er plads til at se forskelligt på yoga-øvel-ser, selv om vi har samme grundlag."

"Vi skal passe på, at vi ikke kommer til at begrænse Gud. Måske er der en, der kommer med på et Cross-Yoga-hold, møder nogle kristne og bliver interesse-ret i kristendom."

Ærgrelse, men værdsættelse
Hvor Egon Nielsen og Peter Olofson ønsker sig artik-len helt fjernet, ser frime-nighedspræst i Aroskirken i Aarhus Kristoffer Ene-voldsen anderledes på sa-gen. Også han er kritisk over for, at 24:12 indeholder en artikel om CrossYoga. Han ser intet problem i, at man bruger fysiske øvelser og

genstande i bønslivet. Han mener dog, at man risikerer at forvirre folk, når man bru-ger ordet "yoga".

"Der kan opstå en spirituel praksis, der i bedste fald er ligegyldig og i værste fald fører til misforståelse af, hvad og hvordan Gud kom-munikerer til og med os."

Alligevel vil han dog forsat gerne uddele og anbefale bladet, samtidig med at han åbent forholder sig kritisk over for artiklen:

"Ja, jeg ærgrer mig over artiklen om CrossYoga, men det betyder ikke, at jeg ikke kan værdsætte et flot og godt magasin. Må Gud bru-ge det til manges frelse."

Deler 24:12 ud
trods skepsis
LM's generalsekretær Sø-

ren Skovgaard Sørensen er skeptisk over for CrossYoga, men advarer mod, at man dømmer artiklen for hårdt.

"Jeg tror ikke, at man ale-ne på grund af navnet kan sige, at så er det religiøst. For mig ligger det her emne i en gråzone," siger han med henvisning til Paulus' ord om afgudsofferkød i 1 Ko-rintherbrev 10.

"For selv om jeg ikke an-befaler CrossYoga, mener jeg ikke, CrossYoga siger, at man kan finde Jesus i sig selv."

"Jeg vil gerne dele bladet ud, og jeg håber, det kan vække samtaler om troen i hjemmene. For det er jo det, vi vil med magasinet gennem mange forskellige indfaldsvinkler og aspekter," siger han.

MONA NAIM ►► Jesus, du er den sande Gud, du svarer på min bøn. Herren Jesus være lovet

Kristent hverdagsliv er omdrejningspunktet i en serie af klummer, hvor tre organisationer uden for LM og tre arbejdsområder i LM har ordet for at inspirere til en hverdag i hjem, samfund og menighed

KLUMME ►

Det er ikke din egen, men Guds mission, du er med i

AF BIRGER REUSS SCHMIDT
VICEGENERALSEKRETÆR

Vi siger, at LM har omkring 30 missionærer, som er rejst til andre verdensdele for at forkynde evangeliet. Det er helt rigtigt, men det virkelige missionærtal er meget højere, nemlig omkring 4.000. For vi, der bor i Danmark, er også missionærer. At være missionær kræver ikke, at man rejser udenlands og får løn af LM. Alle Guds børn er også hans missionærer.

Det er en fantastisk tanke og et privilegium, som vi har al grund til at takke Gud for. Når de fleste af os kan have lidt svært ved det, er årsagen især, at vi synes, det lykkes så dårligt for os. Og det får os til at miste frimodigheden.

Det har altid været et af Satans bedste våben at få os til at rette blikket på os selv i stedet for på Jesus. Det må vi ikke lade ham lykkes med. Da Jesus mødte sine forskræmte disciple påskedag om aftenen, viste han dem sine hænder og sin side og sagde til dem: "Fred være med jer! Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer" (Joh 20,21).

På samme måde siger han til os i dag: "Se på mig! Jeg er gået i døden og opstået for dig, alle du kender, ja hele verden. Det er mig, der sender dig. Det er mig, der inviterer dig med i min store mission. Det er mit hjerte, der brænder for, at mennesker kommer til tro på mig."

Gud brugte disse bange og tvivlende disciple. Ja, Bibelen er en lang illustration af, at Gud bruger helt almindelige mennesker til at udrette store ting i hans mission.

Så lad os holde fokus på ham og ikke på os selv. Og ikke nok med det. Som Guds børn og missionærer er vi også "hans værk, skabt i Kristus Jesus til gode gerninger, som Gud forud har lagt til rette for os at vandre i" (Ef 2,10). Gud kalder os altså ikke bare ind i sin mission, han planlægger den også for os. Det betyder, at vi kan være hans missionærer i vores helt almindelige liv ved at leve med åbne øjne og åbne hjerter for de relationer, vi står i.

Tak hver morgen Gud for, at du er hans frie barn alene på grund af frelsen i Jesus, og tak ham for, at han også i den nye dag vil lægge gode gerninger til rette for dig. Som vi synger i Morgensalmen: "Gå da

►► Når de fleste af os kan have lidt svært ved det, er årsagen især, at vi synes, det lykkes så dårligt for os. Og det får os til at miste frimodigheden

Birger Reuss Schmidt

frit enhver til sit og stole på Guds nåde! Da får vi lyst og lykke til at gøre gavn, som Gud det vil, på allerbedste måde" (SOS 730).

Den store udfordring er så at overveje, hvem han helt konkret kalder dig til at være missionær for. Familie, naboer, kolleger, relationer gennem fritidsaktiviteter eller børnenes skole og så videre.

Tal med Gud om det og skriv 10-15 af dem på din bedeliste. Og husk, at det er Guds mission, du er med i!

AF ENOK SØRENSEN

Som barn havde irakiske Mona Naim både kristne og muslimske veninder. De kristne veninder gjorde et stort indtryk på hende, fordi de var trofaste, mødte hende med kærlighed og talte sandt.

Mona er flygtning og bor i dag i Karup. Hun er født og opvokset i Irak og i den mandæiske tro, som er en gammel, næsten udryddet religion med rødder tilbage til oldtiden. Hun fortæller her, hvad Gud har gjort i hendes liv, og hvordan hun kom til tro på Jesus.

Da hun fyldte 12 år, gav en kristen veninde hende et krucifiks-smykke, som hun blev meget glad for.

Hun fik også en fødselsdagsgave af en muslimsk veninde. Det var en halskæde med en lille koran, og Mona hægtede krucifiks-smykket sammen med koran-smykket.

"Det duer ikke, Mona, du skal vælge ét af dem," sagde en kristen veninde, og Mona valgte krucifikset, dog uden helt at vide hvorfor.

Monas fire måneder gamle søn blev syg. Senere blev Mona gift med Jamal, og sammen fik de sønnen Eli. Da han var fire måneder gammel, blev han meget syg.

En speciallæge på sygehuset i Bagdad forklarede, at Eli havde problemer med hjerte, milt og lunger, og at han ikke ville overleve til næste dag. På sygehuset overlod Mona Eli til sin mor, da hun ikke kunne holde ud at se ham dø.

Sammen med sin mand endte hun i en trafikprop i Bagdad, og de blev sat af bussen ved en fortovs kant. Det viste sig at være lige ved en kirke. Mona fik lyst til at gå ind i kirken. Hendes mand blev i ydergården.

Gud gjorde hendes syge søn rask. I kirken var der en meget

FOTO: ENOK SØRENSEN

Da Mona og hendes familie flygtede til Amman i Jordan, gjorde det et stort indtryk på dem at blive inviteret ind i en kirke, hvor alle tog varmt imod dem.

smuk figur af Jesus. Mona spurgte Jesus: "Isa (det navn, Koranen bruger om Jesus, red.), kan du sige til Gud, at min søn ikke skal dø?"

Det var, som om Jesus så på hende og smilede til hende, og hun oplevede, at det store bjerg af frygt og bekymringer, hun bar på, blev løftet af hende. Hun forstod ikke, hvad der skete, men sagde til Jesus:

"Isa, hvis min søn bliver rask, vil jeg komme og lægge mange penge i kirkens kasse."

Næste morgen tog hun og Jamal til sygehuset, og da de kom derhen, var hendes lille søn rask. Lægen undersøgte Eli grundigt og udbrød: "Wauw, Gud."

Så pegede han på himlen og sagde:

"Du skal spørge ham. Hvad der er sket, ved jeg ikke. Tag din søn og gå hjem."

Du skal leve, selv om du dør. Da Eli var otte år, flygtede

familien til Amman, der er hovedstaden i Jordan. Alle-redede første dag blev familien inviteret til at komme i en kirke, der hjælper børn fra Irak med at lære at læse, skrive og regne.

I kirken blev de modtaget med stor varme og kram. Det gjorde et stort indtryk på familien at blive modtaget på den måde af mennesker, som slet ikke kendte dem.

Dagen efter kom præsten på besøg og spurgte, om han måtte bede for dem. Mona havde aldrig hørt en sådan "fri bøn" før og blev meget berørt. Præsten inviterede til gudstjeneste samme aften og sagde i sin prædiken:

"Jesus har sagt, at hvis du tror på mig, vil du leve, om du end dør."

Det gjorde stort indtryk på Mona, der var meget bange for døden.

Senere på ugen gav både Mona og Jamal deres liv til Jesus og begyndte efterfølgende at komme til under-

visning i den kristne tro og blev døbt.

En lysende skikkelse på besøg. En dag fik Eli en voldsom allergisk reaktion. Hans hoved og krop var hævet. Mona stod alene med børnene og havde ikke nogen, hun kunne kontakte.

Om natten kunne hun ikke sove. Mona læste i sin bibel og begyndte at sige: "Jesus, Jesus, hvis du er den sande Gud, så hjælp mig."

Pludselig kom en skinnende, hvid skikkelse ind i rummet. Han stod med åbne arme. Det var et vidunderligt lys. "Hvad vil du Mona?" spurgte han. "Eli," udbrød Mona.

Eli rejste sig og sagde: "Mor". Mona tændte lyset og så på Eli. Han var helt normal, alle hævelser og rødme var væk.

Hun bøjede sig til jorden og sagde: "Jesus, du er den sande Gud, du svarer på min bøn. Herren Jesus være lovet."

MARTIN HAAHR ►► Jeg oplever en stor rigdom ved at træde ind i det her fællesskab, som andre frimenighedspræster har startet op

Netværk mellem præstekolleger blev styrket

Efteruddannelse giver LM's frimenighedspræster større frimodighed til at bruge hinanden i hverdagen

AF KAJA LAUTERBACH

Bibeltimer og undervisning i blandt andet "den svære samtale" og udholdenhed i tjenesten fyldte godt i programmet, da 12 af LM's frimenighedspræster var på efteruddannelseskursus i forrige uge.

Imidlertid var både erfarne og helt nye frimenighedspræster enige om, at netværk, fællesskab og samtaler med kolleger var det vigtigste.

LM's lejrsted HvideKilde i Nordsjælland lagde rammer til kurset, der fandt sted fra den 2.-5. november.

Programmet bestod af en blanding af bibeltimer til hjertet og udrustning til tjenesten.

Kristoffer H. Enevoldsen, der har været præst i Aroskirken i Aarhus siden 1. august, trækker især undervisningen om holdbarhed i tjenesten frem som relevant.

"Selv om det måske ikke er møntet så meget på os, der lige er begyndt, er det rart at få slået fast, at LM satser på gode rammer for tjenesten fremadrettet," siger han.

"Og så er det jo altid relevant at sidde under bibelfleksion af LMH-forstander Henrik Nymann Eriksen."

"Vi er ofte dem, der for-

FOTO: KAJA LAUTERBACH

12 LM-frimenighedspræster – både nye og erfarne – var på efteruddannelse på Lejrcenter HvideKilde fra 2.-5. oktober

midler, så bare det at kunne tage imod for sin egen skyld er godt."

"Det er skønt bare at sidde som tilhører og suge til sig," tilføjer Peter Rask, der har været præst i Kirken ved Søerne siden 2011.

Alle navigerer i de samme problematikker

En anden af de nye frimenighedspræster i LM er Martin Haahr, der blev ansat i LM-Kirken i Herning den 1. oktober.

Ligesom Kristoffer H. Enevoldsen er han meget opmuntret af at kunne være med i et fællesskab, hvor

der er mulighed for at sparre med andre.

"Jeg oplever en stor rigdom ved at træde ind i det her fællesskab, som andre frimenighedspræster har startet op," siger han.

Martin Haahr understreger, at når man er sammen i flere dage, lærer man hinanden bedre at kende, og han oplever, at det giver frimodighed til at trække på hinanden i hverdagen.

"Vi frimenighedspræster skal jo navigere i de samme problematikker," siger han.

Kristoffer H. Enevoldsen tilslutter sig, men tilføjer, at han oplever, at man ofte er

afhængig af en relevant undervisning, som sætter de gode samtaler i gang.

Det er imidlertid ikke kun de nye og unge frimenighedspræster, der nyder godt af fællesskabet.

Peter Rask bliver også meget opmuntret af at være sammen med kolleger over flere dage.

"Det styrker netværket og relationerne, så vi bedre kan lade vores forskellighed berige hinanden og det arbejde, vi står i," siger han.

Styrke netværk og udruste til tjenesten

Det er fjerde år i træk, LM

har afholdt efteruddannelseskursus for frimenighedspræster.

Ud over at styrke netværk og sammenhold blandt mennesker, der ikke har kontorfællesskab med andre, er formålet også at tilbyde dem et sted, hvor de kan blive udrustet til tjenesten, fortæller Peter Rask, der er med til at arrangere kurset.

"Mange af os er ene-ansat, og det er et sted som her, vi kan møde kolleger. Her kan vi finde ud af vores stærke sider hver især, sådan at vi kan lægge dem sammen og på den måde

gøre mere," uddyber han.

"Desuden er det med til at forbedre sammenholdet i LM, fordi vi bedre kan invitere hinanden til at prædike på kryds og tværs i menighederne, når vi kender hinanden."

Ud over det er han overbevist om, at de LM-sammenhænge, frimenighedspræsterne kommer fra, også får noget ud af, at de er sammen på denne måde.

"Menighederne får berigede mennesker hjem, og det vil på en eller anden måde filtrere sig gennem præsternes sind og ud i de prædiker, de holder," forklarer han.

Masaier i Dar es Salaam skal lære at læse

LM og den lutherske kirke i Tanzania vil hjælpe masaier til flere jobmuligheder

Masaier er traditionelt kvægnomader, men mange er flyttet til storbyen Dar es Salaam for at prøve lykken. Nogle har familien med – men der er også en del enlige mænd. Mange af dem arbejder som vagter, fordi de ofte er frygtløse.

Det fortæller missionskonsulent Christian Lund Pedersen og tilføjer, at der hurtigt opstår spændinger mellem masaibefolkningen og øvrige befolkning i byen.

"Masaierne oplever mange udfordringer ved at leve i storbyen. En af de store er,

at en del af dem ikke kan læse. Det begrænser deres jobmuligheder, og masaierne bliver også lettere snydt, når de for eksempel ikke kan læse en arbejdskontrakt," siger han.

"Derfor ønsker LM at starte et projekt op med læseoplæring for masaibefolkningen i Dar es Salaam."

Læseoplæringsprojektet ligger i forlængelse af et initiativ fra den lutherske kirke i forstaden Mwenge i foråret 2018.

De indbød masaier til evangeliserende møder og

undervisning, som LM støttede gennem Soma Biblia.

Udarbejder ansøgning

Christian Lund Pedersen fotæller, at man har undersøgt, om læseoplæringsprojektet skulle ske sammen med menigheden i Mwenge, men man har i stedet valgt at lave det sammen med den lutherske kirkes stift i Dar es Salaam.

"Aftalen med kirken om, hvordan det skal foregå, er ikke 100 procent på plads endnu," siger han.

"Men vi er i fuld gang med

at udarbejde en ansøgning til DMRU om støtte til projektet."

Missionskonsulenten forventer, at ansøgningen bliver indsendt til april 2021, sådan at det toårige projekt kan starte op til juli.

LM yder arbejdstid

Støtten fra DMRU er Danida-midler, som DMRU administrerer. Midlerne kan søges af medlemmer og deres samarbejdspartnere i Syd, det vil i dette tilfælde sige den lutherske kirke i Tanzania (ELCT).

Pengene sendes til ELCT, der er primær ansvarlig for at implementere projektet i samarbejde med lokale myndigheder.

LM's andel bliver at yde arbejdstid, det vil sige, der bliver en missionær tilknyttet – og man glæder sig over samarbejdet med ELCT, som sikrer, at projektet ikke kun bliver udviklingshjælp.

Masaierne i Tanzania er nemlig en af de mindst nåede befolkningsgrupper med evangeliet. Derfor håber kirken at kunne knytte bibelundervisning til.

kl

FOTO: RASMUS ROAGER

Mange masaier i Tanzania flytter til Dar es Salaam. Dem vil LM og den lutherske kirke nu hjælpe.

TEMA | BLIV BLOT VRED

OLE RABJERG ► Ingen er født med evnen til at håndtere sin vrede. Vi har brug for hjælp til at erfare, at vi kan bruge denne følelse på en god måde

Psykolog: Vrede er en gave

Vi skal bruge vreden rigtigt, så vi tydeliggør vores grænser uden at ødelægge andre, siger Ole Rabjerg

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Googler man ordet vrede, dukker der mange billeder op af mennesker, der råber med sammenknyttet ansigt og krop. Men vrede handler ikke kun om aggressivitet.

"Følelsen af at være vred opstår i et center i hjernen, som vi har meget lidt kontrol over. Vi kan ikke kontrollere, om følelsen overskyller os, men vi kan til gengæld kontrollere, hvordan vi bruger følelsen. Vi kan reagere med en adfærd, der er ødelæggende for os eller vores omgivelser, men vi kan også reagere positivt."

Det mener psykolog Ole Rabjerg, der indtil årsskiftet var ansat i Agape, men nu er selvstændig psykolog i Silkeborg. Han sammenligner vrede med en advarselslampe i en bil, der fortæller, at man skal være opmærksom på noget.

Aggressivitet

Den aggressive vrede ses lettest hos et lille barn, der får et nej til noget, han gerne vil have, forklarer Ole Rabjerg.

"Den fireårige, der ikke må få en is, smider måske med sin legetøjsbil eller siger noget grimt til mor. Vi voksne er mere raffinerede. Vi kan fremstå så rolige, at ingen, der ikke kender os godt,

Den aggressive reaktion på vrede er som at kaste en håndgranat. Den opstår meget sjældent bevidst, men når det sker i nære relationer, har det en stærkt negativ effekt. Det kan give mistrivsel og konflikt i parforhold

Ole Rabjerg

Vreden kan sammenlignes med en advarselslampe i bilen, der fortæller, at man skal være opmærksom på noget.

observerer, at vi er meget vrede."

Psykologen sammenligner den aggressive reaktion på vrede med at kaste en håndgranat.

"Målet er at slette den anden. Det kan komme til udtryk ved, at man bliver kold og fratager den anden støtte og omsorg. At man bebrejder den anden eller forsøger at kontrollere den anden eller kalder ham en idiot."

Han forklarer, at aggressionen kan være et forsøg på at overleve.

"Måske føler jeg, at min integritet eller eksistens er truet, eller jeg bliver angst. Aggressionen opstår meget sjældent bevidst, men når det sker i nære relationer, har det en stærkt negativ effekt. Det kan give mistrivsel og konflikt i parforhold."

Begynder at græde

En helt modsat måde at reagere på vreden i kroppen på er at vende sin reaktion indad.

"Jeg kan sidde over for en i terapien, som begynder at græde over, at chefen eller partneren har sagt noget uretfærdigt. Vedkommende oplevede det ikke som en uretfærdighed, men reagerede umiddelbart med at græde."

Ole Rabjerg kalder den reaktion for "submissiv", der kan oversættes med "underkastelse", og forklarer, at den submissive reaktion oftest kun opstår, når uretfærdigheden rammer en selv. Rammer den andre, kan personen reagere på en helt anden måde.

"Den submissive mærker ikke, at personens grænser er overskredet, men siger til sig selv 'hvis jeg var mere elskværdig, ville det her ikke ske. Jeg betyder ikke nok, eller jeg har gjort noget forkert'."

Den submissive er heller ikke bevidst om sin reaktion eller om, at personen i virkeligheden er meget vred.

Ole Rabjerg understreger, at den submissive reaktion ikke skal forveksles med, at man i situationen vælger at være ligeglad, fordi det giver for meget bøvlgang at reagere.

Den submissive føler slet ikke retten til at blive vred.

"Det her er en meget typisk reaktion hos mange, og det skal tages alvorligt, for det kan tage meget trivsel, og man kan ende med at gå helt i stykker."

I et parforhold, hvor den ene part er submissiv, kan det på overfladen se ud, som om alt går fint. Måske ser det også sådan ud for parret. Men pludselig efter

fem, ti eller 22 år går forholdet i stykker.

Brug følelsen rigtigt

En del af baggrunden for både den aggressive og den submissive adfærd er, at ingen er født med evnen til at håndtere sin vrede.

"Vi har brug for hjælp til at erfare, at vi kan bruge denne følelse på en god måde. Vi har brug for en voksen, der siger 'jeg kan godt forstå, du bliver vred, men du må ikke ødelægge lillesøsters legotårn'."

Nogle forældre har dog ikke hjulpet barnet til at navigere i vreden, men i stedet håndteret barnets vrede, ved at gemme den helt væk:

"I min generation fik vi at vide, at vi kunne gå ind på værelset og komme ud 'når vi var gode'. Det sender et signal om, at barnets følelse er forkert, og barnet lærer ikke at håndtere følelsen, så det får en adfærd, der hjælper det."

Tydelige grænser

I stedet for aggressiv og submissiv adfærd skal vreden bruges til at tydeliggøre sig selv, slår Ole Rabjerg fast.

"Vi skal hverken kalde den anden eller os selv for en idiot, men bruge vreden til at tydeliggøre vores grænser

Vi kan ikke kontrollere, om følelsen af vrede overskyller os, men vi kan til gengæld kontrollere, hvordan vi bruger følelsen. Vi kan reagere med en adfærd, der er ødelæggende for en selv eller ens omgivelser, men vi kan også reagere positivt

Ole Rabjerg

og sige til den anden 'det her kan jeg ikke holde til'."

Han kalder den form for håndtering "assertiv", hvilket kan oversættes med "selvsikker".

"En assertiv reaktion kan for eksempel være at hæve stemmen og med fast stemme sige 'nu bliver jeg vred'. Den hævede stemme er ikke i sig selv aggressiv. Den understreger alvoren."

Psykolog Ole Rabjerg anbefaler, at man øver sig på, hvordan man skal reagere i situationer, hvor man ved, at man let bliver aggressiv.

Ole Rabjerg forklarer, at det er sjældent, at nogen formår at reagere assertivt i alle situationer. Nogle kan endda være det, når de er på arbejde, men være submissive eller aggressive derhjemme. Eller de kan være aggressive over for forældrene, men ikke over for kæresten.

"Den helt nødvendige forudsætning for at være assertiv, er, at man får registreret, at man er vred. For ellers kan man ikke arbejde med det. Derfor bruger jeg i terapien en del tid på, at folk skal lære deres vrede at kende. Dernæst kan man finde ud af sin reaktion," siger han og forklarer, at han i en terapisisituation træner situationer med folk, hvor de skal skrive ned, hvordan de kunne have reageret assertivt på en situation, de oplevede i ugens løb.

"Det er fordi, følelserne er så stærke, så vi ikke bare kan lave om på vores reaktion med det samme."

Han anbefaler også, at man har nogle sætninger "på lager", hvis man skal forberede sig på en situation, hvor man ved, man ofte bliver aggressiv. For eksempel: "jeg kan mærke, det her ikke er godt for mig".

Det vigtigste er dog ikke sætningen, men at man er opmærksom på sine grænser, slår han fast.

"Måske skal man nogle gange nøjes med at sige til sig selv 'det gjorde mig vred', eller 'hans bemærkning skal ikke definere mig'."

FOTO: ISTOCKPHOTO

TEMA

LEIF ANDERSEN ►► Vores kald her i verden er at udfolde Guds væsen. Hvis vi ikke reagerer med vrede over for ondskaben, svigter vi en væsentlig side af hans væsen

Må jeg godt blive vred nu?

Det kan være nødvendigt at reagere med vrede i mødet med ondskaben, mener Leif Andersen

AF KARIN BORUP RAVNBORG

Er det forkert af en kristen at blive vred?
Nej, ikke nødvendigvis, mener Leif Andersen, der er lektor i praktisk teologi ved Menighedsfakultetet i Aarhus.
"Det er tilladt. Det kan endda være nødvendigt. Det er den vrede, vi oplever, når vi møder ondskab og uretfærdighed i verden. Vi mærker det instinktivt, når vi oplever, det går ud over børn og svage mennesker. Så kan harmen og ønsket om retfærdighed komme op i os."
Selv om den helt uselviske vrede er en "sjælden fisk", som teologilektoren udtrykker det, er det ikke bare o.k., men faktisk villet af Gud, at vi bliver vrede i mødet med ondskaben.
"Gud reagerer med vrede, når han møder ondskab og synd. Jesus svinger en pisk i templet og vælter vekselernes boder. Bibelen er fyldt med eksempler på mennesker, der harmes over uretfærdigheden. Vi ser det særligt i lignelserne, for eksempel herren til den

Vigtigst er ikke vreden i sig selv, men selve dens formål, påpeger Leif Andersen og siger: "Vi passe på, hvordan vi håndterer den, så den ikke ender i bitterhed eller raseri."

gældbundne tjener, der reagerer over den manglende tilgivelse. Eller vingårdsejeren, der bliver vred på dem, der slår hans udsendinge og søn ihjel."
Vi skal ligne Gud
Vi er skabt i Guds billede. Hvis vi skal ligne Gud, må vi også ligne ham i hans vrede,

når vi møder ondskab, påpeger Leif Andersen.
"Anderledes kan kærlighed ikke reagere!" understreger han.
"Vores kald her i verden er at udfolde Guds væsen. Hvis vi ikke reagerer med vrede over for ondskaben, svigter vi en væsentlig side af hans væsen."

Derfor må vi som kristne godt blive vrede – ikke bare på andres, men også på egne vegne, mener Leif Andersen.
"Vi taler ofte om, at vreden på andres vegne er en form for 'renere' og mere uselvsk vrede. Faktisk kan det være lige så nødvendigt at blive vred på egne vegne, for ek-

sempel når det gælder om at turde tage nødvendige konflikter op og sætte grænser for andre."
Hvad er formålet?
"Samtidig er der i Bibelen stærke advarsler mod vreden. Derfor skal vi passe på, hvordan vi håndterer den, så den ikke ender i bitterhed

eller raseri."
Nogle farer hurtigt op og skal øve sig i ikke at overreagere, så det bliver destruktivt og ødelæggende. Andre er mere konfliktsky og skal samle sig mod til at træde til, når det gælder.
Vigtigst er dog ikke vreden i sig selv, men selve dens formål, påpeger han.
"Der er en trend i samfundet i dag, hvor det er på mode at blive vred – eller krænket. Man vader rundt i sin egen selvfølelse og fastholder retten til at være vred, men glemmer let, hvad vreden siger mod. Min kone, som er terapeut, plejer at bruge udtrykket 'kold' eller 'varm' vrede. Kold vrede er ødelæggende og river ned. Varm vrede stiler mod forsoning og tilgivelsen."
"Derfor er harmen en god vrede, når den er afbalance-

Vrede skal ikke være en kristens første reaktion

Vi kan ikke løbe fra følelsen, men skal lade os udfordre på, hvordan vi håndterer vreden

AF KAJA LAUTERBACH

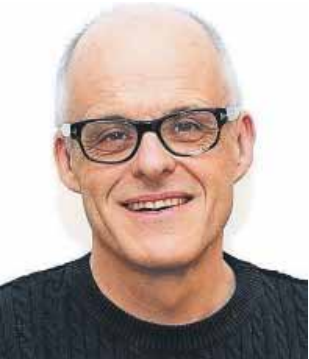
Når man læser i brevene i Ny Testamente, ser man, at både Paulus og Jakob udtaler sig om, hvordan man skal forholde sig, når man bliver vred.
Det forklarer sognepræst Jens Ole Christensen og tilføjer, at især Paulus' formuleringer i Efeserbrevet kapitel 4 kan være virkelig vanskelige at håndtere.
"I vers 26 virker det, som om vreden er neutral, og at det, der gælder, er, hvordan man handler på den. Det er et skriftsted, der passer perfekt i vores terapiorienterede kultur," siger han.
"I vers 31 møder vi derimod en række meget vold-

somme ord om vrede, og får at vide, at de alle skal ligge os fjernt. Det skriftsted passer i en mere kontrolorienteret kultur som den, vores bedsteforældre havde."
Nogle mennesker prøver at dele vreden op i retfærdig vrede og indædt, hævnrig vrede. Men det duer ikke, mener Jens Ole Christensen og begrundet det med, at et af de ord, der i vers 31 bruges om "ond vrede", bruger Bibelen også om Guds retfærdige vrede.
"Jeg er imidlertid landet der, hvor jeg ikke tror, Bibelens billede af vrede kan sættes på en ensidig formel."
Vrede skal ikke være den første reaktion
Den tidligere generalsekre-

tær i LM overvejer, om der er en gradvis overgang mellem retfærdig harme og syndigt raseri.
Det finder han belæg for i Jakob 1,19, hvor der lyder en formaning til at være sen til vrede.
"Her får vi på den ene side at vide, at vi ikke kan løbe fra følelsen af vrede og lade, som om den ikke eksisterer, men samtidig får vi at vide, at vrede ikke virker noget godt," forklarer han.
"At være sen til vrede betyder, at det ikke skal være ens første reaktion, men man kunne jo ikke forestille sig en formaning i Bibelen til at være sen til at begå utugt eller mord. Så vreden befinder sig på en måde i et mærkeligt mellemrum."

Jens Ole Christensen indskyder endvidere, at hvis vrede er en neutral følelse, mens handlingen er ond, skulle vrede være den eneste synd, der ikke starter i hjertet.
Jesu omsorgsfulde vrede som model
Jens Ole Christensen peger på, at man nogle gange møder det argument, at det er o.k. at blive vred, for det blev Jesus jo også.
"Det er rigtigt, at der er nævnt tre-fire steder i evangelierne, hvor Jesus bliver vred. Dertil kommer en sær vredesblandet sorg over venen Lazarus' død," siger han.
"Men ingen af stederne er det på egne vegne. Den vrede Jesus og den omsorgs-

fulde Jesus er én og samme person."
Det betyder, at man ikke kan bruge Jesu vrede som et argument for, at menneskers vrede er ok, mener Jens Ole Christensen.
"Men vi skal vedkende os, at vi har vrede følelser, og så lade Jesu vrede udfordre os på, hvordan vi håndterer vreden," siger han og slår fast, at Jesus meget klart afviser hævn og nedværdigelse.
"Vrede udretter ikke noget godt, men måske kan den måde, vi forvalter den på, bane vejen for noget godt og sundt.
Den kristne må forvalte sin vrede sådan, at hans eller hendes handlinger peger frem mod forsoning, forlig og fred, uddyber han.

"Hvis vrede er en neutral følelse, mens handlingen er ond, skulle vrede være den eneste synd, der ikke starter i hjertet," siger Jens Ole Christensen.
"Det falder sjældent naturligt, men kristne udfordres og kaldes til at handle anderledes end det, der falder os naturligt."

DAN K. MÅNSSON ►► Tilgivelse er en proces, der kan tage tid – til tider livslang tid. Nogle gange er det ikke muligt at genetablere tillid og relation

Skal og kan menighed og offer tilgive et seksuelt overgreb?

At tvinge tilgivelse frem sammenblander Guds og menneskers tilgivelse på en katastrofal måde

AF DAN K. MÅNSSON
TEOLOG OG SJÆLESØRGER
POST@SJAELSORG.DK

Kong David bekender for Gud: "Mod dig alene har jeg syndet." Har han ret? Nej! Jeg forstår godt, at David frygter Gud og kraftigt vil understrege sin anger. Men Davids bekendelse skurrer i ørerne. Han misbrugte sin magt til at krænke Batseba. Og krænkelsen skjulte han med mere magtudøvelse. Urias blev slået ihjel. Ordene "mod dig alene" lyder hule med tanke på tabene, sladder og skammen, som Batseba, Urias og deres familier blev udsat for.

Jesus har begge sider for øje i Bjergprædikenen: "Når du derfor bringer din gave til alteret og dér kommer i tanker om, at din broder har noget mod dig, så lad din gave blive ved alteret og gå først hen og forlig dig med din broder; så kan du komme og bringe din gave." Jeg kan altså ikke nøjes med at ofre til Gud og få hans godhed eller tilgivelse, uden at jeg samtidig også gør mit for at søge mit medmenneskes tilgivelse.

For at gribe i egen barm har min forkyndelse ikke

►► Guds tilgivelse befrier fra synd og Guds dom. Men menneskelig tilgivelse indebærer, at den tilgivende slipper retten til at bruge krænkerens ugering imod vedkommende

Dan K. Månsson

"Man kan bede om tilgivelse, og så må man vente, til ofrene måske bliver klar til at tilgive. Ellers er der alvorlig risiko for en ny grænseoverskridelse, nemlig at offeret påtvinges at tilgive," siger sjælesørger Dan K. Månsson.

været stærk på dette dobbeltperspektiv. Min forkyndelse fokuserer på gudsforholdet og evigheds-perspektivet – det man kan kalde det lodrette plan. Begge dele kan klares i løn-kammeret. Den vandrette dimension derimod, hvor den forurettede mødes med anger, bod og bøn om tilgivelse, har jeg i ringe grad forkyndt og praktiseret.

Undskyldningens og tilgivelsens praksis er aktuel i mange sammenhænge. Her vælger jeg at fokusere på Luthersk Missions opdaterede vejledning omkring forebyggelse og håndtering af seksuelle krænkelser (se Tro & Mission nummer 15).

Vanskelig proces
I kirke og missionshus skal vi gøre alt for at undgå krænkelser af mennesker. Krænkelser ødelægger og trækker dybe spor efter sig. Finder krænkelser sted, er det afgørende, at vi også har en ordentlig og lovlig praksis for at stoppe krænkelsen og hjælpe alle involverede parter.

På det vertikale plan kan vi tilsiges Guds tilgivelse

gennem bøn og skriftemål: "Hvis vi bekender vore synder, er han trofast og retfærdig, så han tilgiver os vore synder og renser os for al uretfærdighed." Gud tilgiver helt og uforbeholdent. Anderledes med den menneskelige tilgivelse. Jo dybere krænkelsen er, desto vanskeligere og længere er tilgivelsens proces ofte, hvis den ikke bare skal være overfladiske ord, men en reel virkelighed.

Lodret og vandret
Der er ingen tvivl om, at den lodrette og vandrette tilgivelse kædes sammen i Bibelen. Tænk bare på bøn- nen: "Forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere." Af og til kompli- ceres tilgivelsens proces af, at de to forhold (det lodrette og vandrette) spilles ud mod hinanden eller sammen- blandes.

For eksempel kan nogen argumentere for, at Jesu formaning til at tilgive i ord og handling forties eller lades ude af betragtning, hvis kristne menigheder ikke umiddelbart modtager en person, der har krænket

seksuelt. Ved at ignorere en række aspekter og anvende ensidigt åndelige argumenter kommer sådan et synspunkt dog til at påtvinge menneskelig tilgivelse. Det er ikke fair, og det sammenblander tingene på en katastrofal måde.

At Jesus spiste sammen med toldere og syndere kan ikke bruges som argument for, at en menighed – end- sige den krænkede – skal omgås en seksuel lovover- træder. Selv om krænkelser og skattesnyd er lige øde- læggende for gudsforholdet, gælder det ikke i menneske- lige forhold. Noget er mere livsødelæggende end andet og får helt andre konse- kvenser for de menneske- lige relationer. Guds tilgivelse er liv og salighed. Menighe- dens manglende tilgivelse kan nok anfægte troen, men fører ikke til fortabelse. Menigheds tilgivelse uden Guds kan nok styrke selvtil- liden, men den frelser ikke. Det får en manipulerende virkning, fordi det lyder, som om menigheden ved mang- lende tilgivelse er årsag til troens død og derfor skal tage imod ethvert angrende

►► At modtage tilgi- velse fra et andet menneske er ikke en menneskeret, det er en gave

Dan K. Månsson

menneske uanset de men- neskelige konsekvenser.

At en overgriber angår og beder Gud og mennesker om tilgivelse, er godt. Guds tilgivelse befrier fra synd og Guds dom. Menneskelig til- givelse indebærer, at den til- givende slipper retten til at bruge krænkerens ugering imod vedkommende.

Tilgivelse er en gave
Hvor Guds tilgivelse fjerner alt mellem Gud og menne- sket, er virkeligheden ikke den samme i menneskelig tilgivelse. Vi husker ugernin- gen. Overgriberen har sat varige spor i den krænkedes liv, både åndeligt, psykisk og kropsligt. Overgriberen har også mistet omgivelsernes

tillid. Disse forhold fjerner tilgivelsen ikke.

Den, der har begået over- greb mod andre og afsonet sin juridiske dom, må fort- sat bære forskellige konse- kvenser af sine handlinger, og disse kan være væsens- forskellige fra andre typer af synder. Både fordi seksuelle overgreb er ulovlige, men også fordi konsekvenserne for ofrene kan være vold- somme og i nogle tilfælde livsødelæggende. Hvis ger- ningsmanden ærligt angår og beder om tilgivelse, vil det være naturligt at stille sig åben over for eventu- elt at finde et andet sted at komme i erkendelsen af ofrenes risiko for re-trau- matisering og menigheds oplevelse af negliger af overgrebene ved for eksem- pel at skulle hilse på og gå til nadver med overgriberen.

At modtage tilgivelse fra et andet menneske er ikke en menneskeret, det er en gave. Man kan bede om til- givelse, og så må man vente, til ofrene måske bliver klar til at tilgive. Ellers er der al- vorlig risiko for en ny græn- seoverskridelse, nemlig at offeret påtvinges at tilgive og udtalt som udtalt for- ventes at genoprette den tidligere relation.

En menighed består af forskellige mennesker: de, som selv er blevet krænket, overgribere (kendte som skjulte), venner og forar- gede, de neutrale med flere. Også hos disse kan mange følelser og trosforhold være i spil i mødet med en kræn- kelseshistorie. Derfor kan der være flere gode grunde til, at en overgriber ikke kan modtages med åbne arme i en menighed.

Både den krænkede, de nærmeste relationer, om- givelserne og menigheden behøver tid til at bearbejde de ødelæggelser, overgrebet har forårsaget hos offeret, dets relationer og menighed.

Tilgivelse er en proces, der kan tage tid – til tider livslang tid. Nogle gange er det ikke menneskeligt mu- ligt – trods opnået tilgivelse – at genetablere tillid og relation.

FOTO: ISTOCKPHOTO/KOLDUNOV

KIRKE ▶

BUKEYO GARAWAHLE ▶▶ Bibelen er en dyrebar bog for mig. Jesus betyder alt for mig! Jeg glæder mig til at kunne dele min tro med andre i min landsby

Bibelen på modersmålet er en vigtig faktor i mission

Hvis Bibelen ikke er oversat til ens eget sprog, kan man blive i tvivl, om Gud kan forstå ens bøn

AF LENE NIELSEN
LANDSLEDER I WYCLIFFE
DANMARK

Støvet ligger stille over savannen i det østlige Kenya. Det vidner om måneders tørke, der endnu ikke har sluppet taget i den gølge jord. Midt i støvet sidder Bukeyo Garawahle dybt koncentreret om en bog med rødt bind. Hun er en ung kvinde fra rendille-folket, der greb chancen for at deltage i et læse-skrive-oplæringskursus på hendes eget sprog. Skolegang havde der nemlig aldrig været ret meget af.

Ville gerne lære Jesus bedre at kende
Da Bukeyo begyndte på kurset, var Ny Testamente på rendille netop blevet udgivet. "I begyndelsen var det jo sjovt bare det at lære at skrive tal og mit navn," fortæller Bukeyo, men efterhånden som kurset skred frem, blev

"Tænk sig, at jeg nu kan læse Bibelen på mit eget sprog. Det er en dyrebar bog for mig," siger Bukeyo Garawahle fra Kenya.

hun mere og mere motiveret for at blive god til at læse. Hun ville nemlig gerne kunne læse Ny Testamente. "Jeg ville gerne lære Jesus bedre at kende ved at læse den hellige bog på mit eget sprog," fortæller hun. Hun hang i med undervisningen, og ved afslutningen af kurset fik hun foræret et eksemplar af bogen med det røde bind: Ny Testamente oversat til rendille. "Det er en dyrebar bog for mig. Jesus betyder alt for mig! Jeg glæder mig til at kunne dele min tro med andre i min landsby"

Mission blandt små befolkningsgrupper
Det er ikke kun for Bukeyo,

FOTO: BIBLE TRANSLATION AND LITERACY KENYA

modersmålet bliver derfor helt afgørende for, at mennesker kan tage evangeliet til sig. **Bibelen er oversat til mere end 700 sprog** Rendille, som Bukeyo taler, er et af de 1.551 sprog i verden, som har en oversættelse af Ny Testamente, men endnu ikke af Gammel Testamente. Hele Bibelen er oversat til 704 sprog, og 1.160 sprog har en eller flere dele af Bibelen, viser den nyeste statistik, der blev udgivet af Wycliffe Global Alliance i oktober måned. Der mangler dog stadig at blive påbegyndt oversættelse af Bibelen på 2.014 af de 7.360 talte sprog i verden. Omkring 255 millioner mennesker har ikke mulighed for at læse i Bibelen på deres modersmål, da den ikke findes endnu. De fleste af disse mennesker bor i Afrika og Asien.

Jann Sjursen vender tilbage til udgangspunktet

Den tidligere politiker oplever et godt match i stillingen som leder af Foreningen af Kristne Friskoler

AF STEFAN VASE

Skole, Folketinget, nødhjælp, socialt udsatte – og nu skole igen. 57-årige Jann Sjursen vender så at sige tilbage til udgangspunktet, når han den 1. december tiltræder som ny sekretariatschef for Foreningen af Kristne Friskoler. Han formulerer sin opgave i foreningen meget klart: "Vi skal sikre, at vi også fremadrettet har frie skoler – og ikke mindst kristne friskoler og daginstitutioner, som kan få lov til at virke ud fra det kristne værdigrundlag." Se sig selv i stillingen Da Foreningen af Kristne Friskoler i september slog

stillingen op som sekretariatschef, brugte Jann Sjursen faktisk ikke kræfter på at overveje stillingen. "Hvis jeg skal være ærlig, tænkte jeg ikke, at stillingen var aktuel for mig. Min kone og jeg bor i Hillerød og er glade for det, og sekretariatet ligger i Hedensted. Men flere prikkede til mig, og jeg forstod, at det ikke var afgørende, at man boede omkring Hedensted," forklarer Jann Sjursen. Så han og hans hustru Karen begyndte at overveje, hvad det ville betyde for de to, hvis han nogle dage om ugen kunne se frem til at være i Hedensted. Dernæst begyndte han at overveje, om han kunne se sig selv i stillingen. "Arbejdsområderne pas-

Jann Sjursen ser frem til arbejdsopgaverne som sekretariatsleder i Foreningen af kristne Friskoler, der passer godt med det, han tidligere har arbejdet med.
sede godt med, hvad jeg har arbejdet med tidligere," siger han. "Det er en stilling, hvor man kan sætte noget på den

politiske dagsorden, og hvor man kan præge det skoletilbud, børn får. Det er enormt vigtigt." Ud over at der i stillingen var et match med hans erfaringer, var der også et personligt match: "Jeg leverer bedst, hvis jeg arbejder for noget, jeg brænder for, og som jeg kan se, hænger sammen med min kristne tro. Det har jeg været privilegeret med i mit arbejdsliv indtil nu, og det bliver jeg ved med som sekretariatschef i Foreningen af Kristne Friskoler," fastslår han. **Hjem til skolen** Jann Sjursen er oprindeligt uddannet lærer og var i en årrække lærer på en katolsk friskole – sideløbende med

sit politiske virke, der dog også blev til fuldtidsarbejde blandt andet som minister i Poul Nyrup Rasmussens første regering i 1993-94 og senere som medlem af Folketinget for Kristeligt Folkeparti (1998-2005). Sjursen føler derfor, at han i Foreningen af Kristne Friskoler på en eller anden måde kommer tilbage til begyndelsen. Venner har skrevet til ham: "Nu er ringen sluttet." "Man kan både kalde det et sporskifte, og at jeg kører i ring," siger Jann Sjursen med et skævt smil. "Hvis jeg tænker efter, er det ikke så meget et sporskifte: For selv om min lærergerning ligger mange år tilbage, og den er lidt rusten, så har jeg dog arbejdet in-

den for skoleverden. Men jeg håber også, at noget af det, jeg ellers har i værktøjskassen kan være et bidrag til foreningens fortsatte virke og til, at alle vi, der arbejder for de kristne friskoler, i fællesskab kan styrke dem fremadrettet." Her er det kirkelige bagland vigtigt for de kristne friskoler, mener Jann Sjursen: "Det kirkelige bagland står bag med forbøn og med knofedt, der sikrer skolerne økonomisk støtte. Til syvende og sidst står og falder de kristne friskoler med, at forældre vælger skolerne til på vegne af deres børn," siger Jann Sjursen, der dog tilføjer, at han har stor respekt for forældrenes valg – uanset om de vælger en friskole eller en folkeskole.

Farverivej 8, Skjern
97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

Lærer til barselsvikariat

Stillingen tiltrædes primo februar 2021 og er på mellem 85% og 100%.

Stillingen indeholder følgende fag:

Dansk, tysk, idræt (piger), madkundskab samt specialundervisning.

Vi er også interesseret i at høre fra dig, selvom du ikke kan dække alle fag.

Hvem er vi?

Kratholmskolen er en kristen friskole med 202 elever. Det er en faglig og socialt velfungerende skole med engagerede medarbejdere, der giver en grundig undervisning i trygge og gode rammer. Skolen lægger vægt på det kristne livs- og menneskesyn, og ansøgere skal være i overensstemmelse hermed, samt aktivt arbejde for det.

Du får en spændende arbejdsplads med åbenhed for nye idéer, et godt kollegialt samarbejde og attraktive fysiske rammer både inde og ude.

Vi forventer, at du er fagligt dygtig, ansvarsbevidst, aktiv og engageret, har et godt humør, er god til at samarbejde og har lyst til at arbejde med børn.

Ansættelsen sker i henhold til overenskomst mellem Lærernes Centralorganisation og Finansministeriet.

Ansøgningsfrist

Ansøgning med relevante bilag skal være skolen i hænde senest den 7. december 2020.

Ansøgning sendes til:

Skoleleder Bent Skovdal Møller på
bm@kratholmskolen.dk

Samtaler forventes gennemført:

Tirsdag den 15. december 2020 mellem kl. 17 og kl. 21.

Yderligere oplysninger:

Kontakt skoleleder Bent Skovdal Møller på
tlf. 65 96 22 69 eller 30 51 60 70

Kratholmskolen

- EN KRISTEN FRISKOLE

Byghøjvej 27-33 · 5250 Odense SV · www.kratholmskolen.dk

Giv et abonnement i julegave
En gave, der holder!

Tro & Mission
Kun 200 kr. for 22 numre

Budskabet
190 kr. for 5 numre
110 kr. for webabonnement

Send din bestilling til tm@dml.dk

Vær med til at støtte Forkynderfonden

Dan Hessellund og Peter Olsen er begge ansat halvtids til forkyndelse og bibelundervisning ved møderækker, lejre og bibelweekender i hele Danmark.

Vi glæder os over denne mulighed for at tilbyde alle kredse og frimenigheder at benytte de to afdelingsansatte helt gratis.

Vil du være med til at sikre, at vi også fremover kan have dette tilbud, så send en god gave til:

Forkynderfondens konto: 7780 – 1952662.

Læs mere på: forkynderfonden.dk

Asger Mogensen, afdelingsformand LM Vestjylland
Martin Jepsen, afdelingsformand LM Sønderjylland/Fyn

VI SØGER LEDER TIL NY DAGINSTITUTION

Hold øje med opslag!

En ny daginstitution er snart på vej i Holstebro med børnehaven og vuggestue i tilknytning til Den kristne Friskole. Vi får brug for en leder med start i 2. kvartal 2021, som skal stå i spidsen for opstarten, som bliver i 3. kvartal 2021.

Måske er det dig?

Vil du vide mere, kan du kontakte:
Skoleleder Carsten: 2231 2474
Formand for styregruppen Jytte: 2993 5851

Find os på facebook:
DKF Holstebro - Daginstitution

Aarhus
Studievenlige lejligheder

Lyse og rummelige lejligheder i grønne omgivelser til en fornuftig pris. Velegnet både til par og som delejlighed - i cykelafstand fra Aarhus C og de fleste uddannelsesinstitutioner.

Tjek ind på vores hjemmeside og få indtryk af lejlighederne og dem der bor i dem.

Hejredalsparken.dk
Lejligheder i Aarhus

Nyttehave
Grønne områder
Delebil
Lynhurtigt fibernet

Så er det NU!

Bofællesskabet Solglimt i Vildbjerg udvider med en ungeafdeling, derfor har vi brug for 8 nye medarbejdere.

Motiveres du af at samarbejde med andre og bringe dine menneskelige kompetencer i spil i et anerkendende pædagogisk miljø? Har du fokus på gode relationer, trivsel, medledelse og medarbejderskab som bærende værdier? Så er du måske 1 af de 8.

Vi har stillinger på både 37 og 30 timer. Stillingerne er ledige pr. 11. 2021.

Infomøde 13.11. Ansøgningsfrist 17.11. Samtaler 23.11.

"Solglimt skaber hjem med trivsel og faglighed samt fællesskab om kristne værdier."

Læs meget mere om stillingerne på www.solglimt-vildbjerg.dk under Kontakt og Job – her skal du også uploade din ansøgning.

Esajasskolen

Hvidovre kristne friskole søger lærer

Stærkt team søger ny kollega!

Da en af vores lærere flytter kan vi tilbyde dansk, historie, samfundsfag og idræt i 8. kl., historie og samfundsfag i 9. kl. og matematik i 4. kl., Kan du se dig selv indgå i det, er du måske skolens kommende lærer!

Ansøgningsfrist og tiltrædelse snarest. Samtaler i uge 48.

Ansættelse sker efter overenskomst mellem Finansministeriet og Lærernes Centraladministration. For øvrige oplysninger kan skoleleder Mark Lindberg-Christensen kontaktes på 36321001

Læs detaljeret opslag på www.esajasskolen.dk

LivogJob
Stubbekøbing

- LivogJob er STU uddannelse med bomulighed
- Praktisk og teoretisk undervisning med praktikker
- Kristent værdigrundlag og etik
- Tilgængelighed for alle

Marianne og Jørgen Sulkjær
forstanderpar
Tlf. 5444 1705 www.livogjob.dk

Brødremenighedens adventsstjerner

HERRNHUTER®

adventsstjerner.dk

Du støtter Brødremenighedens Danske Mission, når du køber stjerner

penta byg a/s
HOVED- OG TALENTRERISER

pentabyg.dk

MIRJAM SJÆLLAND ►► Danmark er måske en hård og stenet mark, men når Guds ord bliver sået, kan det spire og slå rod i selv den mest stenede jord

Begejstrende bog om Guds mange veje til mennesker

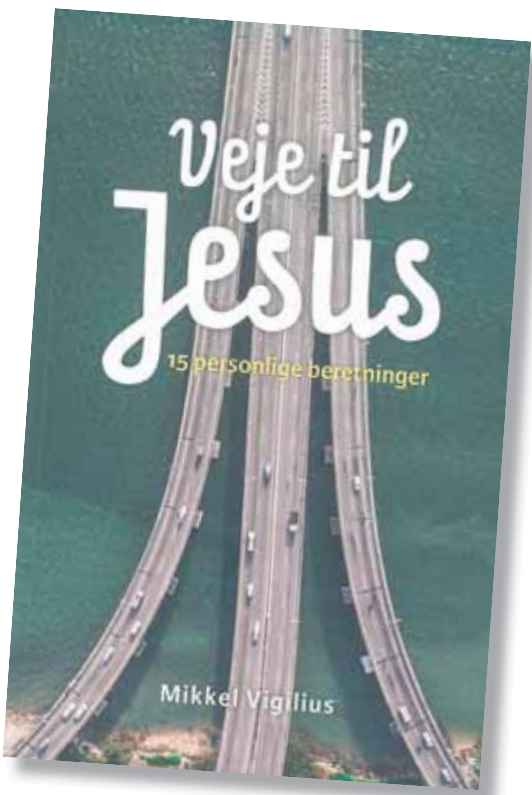
BOGANMELDELSE
AF MIRJAM SJÆLLAND
LÆRER

Mikkel Vigilius:
Veje til Jesus
LM's Bibelskoles Elevfor-
ening i kommission hos
Nyt Livs Forlag 2020

208 sider – 125,- kroner

Hvor mange veje findes der til Jesus?
Jeg ved det ikke, men jeg blev overrasket og opmun-
tret over, at der findes langt
flere, end jeg havde forestil-
let mig, da jeg læste disse
personlige beretninger fra
meget forskellige menne-
sker.
I bogen møder man 15
mere eller mindre almindeli-
ge mennesker i dagens Dan-
mark, som fortæller deres
ualmindelige troshistorie.
Eller rettere, Guds historie
med dem!
Hvis man tror, at omven-
delsens tid er forbi, vil man
se noget andet, når man læ-
ser disse beretninger. Man

vil blive overrasket igen og
igen og blive bekræftet i, at
intet er umuligt for Gud. Han
omvendte Paulus for længe
siden, selv om det for man-
ge var svært at tro på i før-
ste omgang. Flere af de 15
beretninger er næsten hel-
ler ikke til at tro. Men Guds
iver efter at nå mennesker
er stadig den samme. Dan-
mark er måske en hård og
stenet mark, men når Guds
ord bliver sået, kan det spire
og slå rod i selv den mest
stenede jord.
Da jeg læste bogen, blev
jeg taknemmelig over de
troende bipersoner, som
spillede store eller små
roller i beretningerne. Gud
bruger os i små eller store
opgaver, som han lægger til
rette for os, selv om vi ikke
ser det med det samme –
hvis nogensinde. Han kan
virke mægtigt gennem dig.
Gennem hver troshistorie
vil man også blive mindet
om, at bønnen til Gud for
andre mennesker spiller en
vigtig rolle. Din bøn! Også de
bønner, der ikke bliver be-
svaret lige med det samme!
Jesus-citat: "Jeg er vejen,
sandheden og livet. Ingen

kommer til Faderen uden
ved mig!" Det er Jesus selv,
der er vejen. Det er ham, der
tager alle midler i brug og
gerne går en omvej for at
åbne menneskers øjne, ører
og hjerter. Og når han har
gjort det, skifter han sten-
hjerterne ud med kødhjer-
ter og blæser nyt liv i os. Det
vidner disse 15 mennesker
om.
Jeg vil på det varmeste
anbefale, at du køber bo-
gen, læser den og giver den
videre, for den fortjener at
blive læst af så mange som
muligt.

LEDER ►

Fra forbeder til giver

DET ER I de sidste uger op mod nytår og i 2021, at det skal vise sig, at LM har trofaste givere. Mange LM'ere havde frimodighed til at bede om fem nye missionæ-
rer i 2019. Efterfølgende meldte lidt flere sig klar til at blive udsendt til LM's internationale arbejde. Denne tendens er fortsat ind i 2020 og taler sit tydelige sprog om, at Gud holder hånden under LM's interna-
tionale arbejde og giver langt mere, end vi beder om. Og selv om corona midlertidigt satte en kæp i hjulet, er håbet, at de sidste af LM's missionærer – nye såvel som gamle – kan være klar til udrejse i begyndelsen af det nye år.
Men hvor meget må det koste at drive international mission? Mennesker skal oplæres i kultur og sprog, sendes af sted og have bolig. Har de børn, skal de have pasning eller skoleundervisning. Dertil kommer naturligvis løn, barsel, pension, ferie og alle de andre goder. Det koster alt sammen, og derfor har LM's generalforsamling vedtaget et budget for 2021, der indeholder gaveindtægter på knap en million mere, end budgettet plejer at lyde på. Og selv om LM's gavegi-
vere giver meget, er det dog alligevel langt fra hvert år, at de budgetterede gaveindtægter også rent faktisk er kommet.

MEN 2020 HAR været overraskelsernes år indtil vi-
dere. Ikke bare på grund af corona, men også fordi der er indkommet flere gaver end normalt på nuværende tidspunkt. De gaver skal naturligvis dække de ekstra udgifter, der har været i et 2020, som har været alt andet end normalt. Udgifterne tegner lykkeligvis til at blive meget lavere end først frygtet, men der er dog stadig ekstraudgifter.

FORHÅBENTLIG KAN DEN gode tendens fortsætte helt frem til nytår og i 2021 med. For LM's general-
forsamling har vedtaget budgettet i håb og bøn om, at de trofaste givere vil være med – eller rettere: At Gud vil velsigne med penge, sådan som han har vel-
signet med arbejdere til sin høst. Det er et modigt og rosværdigt skridt af LM's øverste myndighed, og det kræver et svar. Hvis vi, der giver til LM, ikke hæver ga-
vebeløbet, eller der ikke kommer nye givere til, slutter strømmen af missionærindvielser brat.
Ingen skal give vrangvilligt eller under pres, skriver Paulus (2 Kor 9,7). Må Gud give os villige hjerter, så vi investerer i det, som han har sat i gang. For hvor vi i 2019 bad mere for LM's internationale arbejde, er der nu også behov for, at vi giver mere til det.

Nicklas Lautrup-Meiner
ansv. redaktør

Synspunkt er spalten, hvor læserne kan komme til orde og er dermed alene udtryk for skribentens egen holdning. Redaktio-
nen forbeholder sig ret til at forkorte indlæg, der fylder mere end 2.000 anslag inklusive mellemrum.

SYNSPUNKT ►

Ærgerlig bruger: 24:12 bør trækkes tilbage

AF PETER O.K. OLOFSON
VÅLSE

I 1960'erne og 70'erne kom
mange nye religiøse bevæ-
gelser som tordenskyt over
Danmark. Kristne var år-
vågne. Der blev undersøgt,
bedømt, skrevet bøger og
pjecer, vejledt og advaret
om de mange nye fænome-
ner – herunder yoga. Yoga
betyder forening, og udøvel-
sen af yoga sigter på, at den
enkelte skal forenes med
verdens-altet.
Hinduismens mission
er i den grad lykkedes, da
nogle af disse tordenskyt i
årenes løb er sunket ned i
grundvandet, og for eksem-

pel mange folkekirker på
Lolland-Falster har de se-
nere år tilbudt yoga med bi-
skoppens anbefaling: Yoga,
kirke-yoga, yin-yoga, Cross-
Yoga og så videre.
Man bryder ikke nødven-
digvis med den ydre kirke,
men skridt for skridt påvir-
kes ens virkelighedsforstå-
else gennem yoga. Religi-
onsblanderer hedder det.
Kan jeg som kristen an-
befale yoga? Nej! Jeg kan
ikke anbefale noget, der
leder væk fra den kristne
tro og lære. Jeg kan ikke
anbefale religionsblanderer.
Desværre sker det nu også
i LM/IM-regi i magasinet
24:12 i år.
Vi har gennem en år-

række med glæde købt en
stak 24:12 og delt det ud for
eksempel i vores landsby. I
år må vi advare imod det. Er
der ikke noget opbyggeligt
i magasinet? Helt bestemt.
Men som vi læser i Den hel-
lige Skrift: En smule surdej
gjemmesyrer hele dejen.
Og det gør artiklen om Cros-
sYoga i 24:12 også.
Når der i artiklen er en
markering imod såkaldt hin-
duistisk yoga, bygger det på
den falske præmis, at yoga
kan afhinduiseres, og når
CrossYoga præsenteres som
anbefalelsesværdig, bygger
det på den falske præmis,
at yoga kan kristianiseres.
Yoga kan hverken afhindui-
seres eller kristianiseres.

24:12 bedrager og fører vild
på dette punkt. Derfor må vi
advare imod det i år.
Jeg henviser til en grundig
gennemgang af CrossYoga,
som den norske teolog Arne
Helge Teigen har skrevet:
*Kan kristendom og yoga for-
enes?*
Mit forslag til forlaget har
været at trække oplaget
tilbage og genoptrykke det
uden nogen anbefaling af
yoga.
Kan vi i LM og IM leve
med, at vi forfører menne-
sker og leder dem bort fra
kristentroen ved dét, vi deler
ud eller anbefaler? Mit svar
er nej. Yoga er yoga, og yoga
er hinduistisk. Derfor ingen
uddeling af 24:12 i år.

FIND MERE ONLINE ►

Fælles kursuscenter i Iringa

LM og den lutherske kirke i Tanzania har planer om at lave en uddannelsescenter i det centrale Tanzania til kirkens præster og evangelister.

dlm.dk/nyt

Buschauffør hører kristen radio

Radiomissionsarbejdet blomstrer i den tyrkiske kystby Sam-sun ved Sortehavet, hvor mange indbyggere lytter til den kristne Radio Shema.

dlm.dk/nyt

Tålmodighed

02/11/2020 | LISE OG FREDERIK BERGGREN SMIDT, PERU

Det er ikke tilfældigt, at vi som indledning til vores første blog som missionærer har fremhævet tålmodigheden i citatet fra Paulus' brev til menigheden i Kolossæ. Det er en prøvelse, at datoen for udrejsen til Peru endnu ikke er afklaret. Udviklingen i Europa er ikke opmuntrende. Til gengæld lukker Peru nu langsomt op for internationale flyvninger, og det giver håb.

Nogle dage er det svært med den usikkerhed. Hvad skal det blive til med vores Peru-kald? ...

dlm.dk/blog

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

FOTO: ISTOCKPHOTO

TEMA

Bliv blot vred;
Ingen kan løbe fra følelsen af vrede – det er to teologer og en psykolog enige om. Den store udfordring er, hvordan man håndterer sin vrede, så man ikke skader andre.
Nogle gange bør man faktisk blive vred, mener Leif Andersen

6-7

tro & mission
inspiration | nærvær | holdning

20 | 20. NOVEMBER 2020
ÅRGANG 120

► Menneskelig tilgivelse indebærer, at den tilgivende slipper retten til at bruge krænkerens ugering imod vedkommende

Dan K. Månsson

8

24/12
Fra parcellhus i Græsted til bibelvært i Fiji
JULEN HAR ENGLEND
Lars Kristian var død i ti minutter. Taknemmeligheden står tilbage

Hovedartiklen i 24:12 er et interview med færdselsbestjenten Vlado Lentz, som blev kristen for ni år siden	3	Martin Haahr fra LM-Kirken i Herning oplever stor rigdom ved fællesskabet med LM's frimenighedspræster	5	Som barn fik Mona Naim to smykker. Det var første gang, hun måtte vælge mellem korset og koranen	4
--	---	--	---	--	---